

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 498/2019-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. decembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Róbertom Kučerom, Veľká okružná 39, Žilina, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 405/2004 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. mája 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 405/2004 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresným súdom je vedené pod sp. zn. 8 Er 405/2004 exekučné konanie vo veci oprávneného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti sťažovateľovi ako povinnému o vymoženie sumy 14 808,87 € s príslušenstvom.

3. Sťažovateľ podal okresnému súdu a súdnej exekútorke [REDAKOVANÉ] 25. októbra 2017 návrh na zastavenie exekúcie a 30. októbra 2017 návrh na odklad exekúcie.

4. Po chronologickom opise napadnutého konania sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že predsedníčke okresného súdu podal opakovane sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

5. Predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprV 65/19 z 3. mája 2019 uviedla, že v napadnutom konaní bolo 30. apríla 2019 vydané uznesenie, ktorým okresný súd zmenu účastníka na strane oprávneného neprípustil, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil. V tejto súvislosti uviedla, že vzhľadom na časové obdobie od podania návrhu na zastavenie exekúcie do jeho rozhodnutia považuje sťažnosť na prietahy za dôvodnú, avšak vzhľadom na to, že ihneď po podaní sťažnosti na prietahy v napadnutom konaní bolo vo veci vydané a vyexpedované rozhodnutie, nebolo už potrebné z jej strany prijímať žiadne ďalšie opatrenia.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza: „Sťažovateľ má za to, že Okresný súd Čadca svojou nečinnosťou a neefektívnosťou porušuje čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Sporná vec je v nerozhodnom stave viac ako 7 rokov, zjavne prekračuje ústavné medze primeranosti tohto konania. Požiadavku, aby ochrana práv bola poskytnutá a zabezpečená v primeranej dobe, totiž netreba osobitne odôvodňovať. Je zrejmé, že len rýchla ochrana môže byť dostatočne účinná, šetriaca náklady nielen účastníkom konania, ale aj samotnému súdu, a zároveň taká ochrana pôsobí aj preventívno- výchovne či stabilizujúco a dôveryhodne na ostatných občanov.“

7. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej nálezom rozhodol:

„Základné právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom: [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca vo veci vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 8Er/405/2004 porušené bolo.

[REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000-Eur (slovom päťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Čadca povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

[REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania vo výške 415,51-Eur (dva úkony právnej služby - prevzatie veci a príprava zastúpenia, sťažnosť, úkon á 163,33-Eur + 20% DPH -i- 2 x paušálna náhrada nákladov á 9,80-Eur + 20% DPH) na účet právneho zástupcu sťažovateľa, vedený v Slovenskej Sporiteľni, a.s., pobočka Žilina, číslo účtu v tvare IBAN: [REDAKOVANÉ].“

8. V súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3 písm. a) rozvrhu práce bola prejednaná v prvom senáte

ústavného súdu v zložení Jana Baricová – predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

II.

Relevantná právna úprava

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa

o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

16. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v námietke, že okresný súd svojou nečinnosťou, ako aj nesprávnou, nesústredenou a neefektívnou činnosťou porušil svojím postupom v napadnutom konaní právo na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že konanie bez zbytočných prietahov nemožno presne časovo ohraničiť (II. ÚS 26/95) a že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

18. Ústavný súd konštatuje, že aj keď postup okresného súdu v napadnutom konaní nebol celkom bez prieťahov (okresný súd vo veci po podaní návrhu na zastavenie exekúcie nekonal 17 mesiacov), po podaní sťažnosti na prieťahy predsedníčke okresného súdu bolo vo veci rozhodnuté uznesením sp. zn. 8 Er 405/2004 z 30. apríla 2019, ktorým okresný súd zmenu účastníka exekučného konania na strane oprávneného nepripustil, exekúciu vyhlásil za neprípustnú, exekúciu zastavil a posledným výrokom rozhodol, že súdnemu exekútorovi náhradu trov konania nepriznáva. Dopytom na okresnom súde ústavný súd zistil, že proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 8 Er 405/2004 z 30. apríla 2019 bolo súdnym exekútorom podané odvolanie, o ktorom už v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti rozhodol Krajský súd v Žiline 2. októbra 2019, a to tak, že odvolanie súdneho exekútora odmietol a oprávnenému aj povinnému proti súdnemu exekútorovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Stav napadnutého konania, ktoré je v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti meritórne skončené (aj keď dosiaľ nebola okresným súdom vyznačená doložka právoplatnosti, pozn.), umožňuje vysloviť názor, že podanie sťažnosti na prieťahy v napadnutom konaní predsedníčke okresného súdu sa prejavilo ako také, ktoré prispelo k odstráneniu nežiaduceho stavu zapríčineného dovtedajším postupom okresného súdu. Využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa § 62 a nasl. zákona o súdech, sa v posudzovanej veci javí ako účinný prostriedok nápravy, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii a úspešne ho aj využil ešte pred podaním ústavnej sťažnosti.

19. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že hoci doterajší postup okresného súdu v napadnutom konaní nebol celkom bez prieťahov, ich intenzita s prihliadnutím na všetky okolnosti konania okresného súdu nedosiahla podľa názoru ústavného súdu taký stupeň závažnosti, ktorý by mohol jednoznačne viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

20. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite jeho ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody podľa ústavy alebo ľudského práva alebo základnej slobody podľa kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. decembra 2019

Jana B a r i c o v á
predsedníčka senátu